

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Gevestigd te 's Gravenhage

Kon. goedgekeurd 2. 2. 1958

ODV-GROEP HILVERSUM

Secretariaat: Heuvellaan 11, Hilversum (Telefoon: 02150-14841)

Een x in de kantlijn betekent de vraag
Een - " " " " " het antwoord.

Hilversum, 2 september 1974.

Goeden avond, vrienden,

Het is na de vakantie weer de eerste bijeenkomst, geloof ik. U weet allemaal, wij zijn niet alwetend of onfeilbaar, denkt U dus alstublieft zélf na. Het onderwerp zal U ook bekend zijn, namelijk

E V O L U T I E L E E R

En dat is eigenlijk een beetje moeilijk onderwerp. De stellingen zult U waarschijnlijk wel kennen. Men neemt dus aan: het eerste leven is door een toeval ontstaan en dan zijn er verschillende theorieën. Een van de meest voorkomende is deze: Er is een oplossing van mineralen geweest in de wereldzeeën, die toen veel kleiner waren dan nu, er is zeer waarschijnlijk een grote uitbarsting geweest van de zon, daardoor is harde straling doorgedrongen en als gevolg daarvan zijn half-eiwitten ontstaan en uit die halfeiwitten hebben zich toen de eerste levenscellen ontwikkeld.

Het is een denkbeeld, dat bij ons niet door iedereen wordt aanvaard - ik zeg het er meteen bij. Wij nemen dus aan, dat het leven eenvoudig is ontstaan, doordat geestelijke krachten daar een rol bij hebben gespeeld.

Goed, dan krijg je dus ééncelligen. Eencelligen, die zich in het begin voeden met alles, wat in de omgeving is, meestal dus opgeloste mineralen verwerken. Daarna krijgen we een splitsing. Waar tekorten komen, krijgen we dus een aantal predators, we krijgen jagers en grazers. Dat ontwikkelt zich verder van eencelligen tot meercelligen en dan ontstaat dus voor het eerst een meer complexe keten in de cel. De DNA-molecuul, noemen ze het weleens. Dat is een tamelijk ingewikkelde moleculairstructuur, die de eigenschappen bepaalt van de cellen.

Het eerste leven heeft zich voortgeplant door splijting. Wanneer een cel-massa te groot wordt, ontstaat een verdubbeling van de DNA-molecule midden in de cel. Daarna ontstaat een wijing uit het centrum van beide DNA-moleculen en er ontstaat een vernauwing in de buitenhuid, waardoor dus als het ware de cellen afzonderlijk gaan staan en bij de insnoering laten ze dan los. Bij meercelligen kan dat ook, maar dan gaat het altijd om hele groepen. Dan wordt dus eerst de groep opgebouwd en daarna vindt de splitsing plaats.

Dan zit je, ja, bij het primaire leven en je kunt je voor gaan stellen, dat steeds complexere celstructuren ontstaan en ook, dat de aarde langzaam maar zeker wat gaat afkoelen. Er komen veranderingen: de wereldzeeën worden door, waarschijnlijk condens, ook wat groter en zo ontstaan er dus vele soorten organismen, waarvan de primitiefsten dan waarschijnlijk plantaardig zijn. Die planten, die groeien, blijven nog voorlopig. De anderen ontwikkelen zich en worden dus grazers. En de jagers blijven bestaan, die krijgen dus een grotere diversiteit. Aangezien de omstandigheden verschillen en elk organisme geneigd is, zichzelf in stand te houden, zullen bepaalde delen van een groep of van een geslacht zich aanpassen aan de omstandigheden. De rest gaat ten onder of blijft misschien ~~misschien~~ ergens in een beter milieu bestaan. En zo krijg je dus een steeds groter aantal verschillen. En die verschillen gaan dus waarschijnlijk een heel grote rol spelen op het ogenblik dat aan de kust dus eerst plantengroei en daarna waarschijnlijk ook eerst dierlijk leven gaat leven aan de vloedlijn.

Er is dan sprake van een langzaam maar zeker zich gewennen aan lucht, zeg maar, dus aan een atmosfeer, die waarschijnlijk ook een andere samenstelling heeft gehad dan de huidige. En die planten ontwikkelen zich en dat worden dan waarschijnlijk in de eerste plaats een soort mossen, maar dan vaak wel heel erg groot, en varenachtigen

Wat de dieren betreft krijgen we waarschijnlijk eerst primitieve vissen, kwalachtigen en daarna krijgen we langzaam maar zeker grotere diversiteiten ontstaan, een soort longvis, zeg maar. En zo ga je verder.

Nu is dat hele verhaal dus gebaseerd op dit: Wanneer de omstandigheden zich wijzigen, zal een organisme trachten, zich daaraan aan te passen. De aanpassing, mits die slaagt, wordt erfelijk overgedragen, waardoor een veranderde soort ontstaat, die beter met de omstandigheden kan afrekenen. En dan kunnen we dat verder uitbreiden, we kunnen Mendel erbij halen en gaan vertellen, hoe die mogelijkheden liggen, - de erfelijkheidsleer -, maar er is één ding, wat niet erg duidelijk is, volgens mij.

Er is namelijk geen sprake van een wèrkelijk geleidelijke ontwikkeling. Wanneer we een evolutieleer nemen, dan hebben we het al heel gauw over een opbouw, die, nu ja, laten we maar zeggen, soms met een wat groter trapje en soms met een wat kleiner trapje, maar toch met een zekere geleidelijkheid gaat. Gaan we na, wat het verleden ons toont van de wereld, dan moeten we tot de conclusie komen, dat er ogenblikken zijn, dat in een zéér korte tijd - dat kan dus zijn in een periode van 1000 jaar - ineens geheel nieuwe en veel complexere levensvormen ontstaan. Aan de andere kant zien we ook, dat levensvormen, die bijna dominant zijn geweest - denk eens aan de sauriërs b.v. - op een gegeven ogenblik inééns van het toneel schijnen te verdwijnen. Ook dat gebeurt in een zeer korte periode, zeg 1000 tot 2500 jaar. Zou dat alléén aan wisselende invloeden te wijten zijn?

Het is een beetje moeilijk om je dat voor te stellen. Want dan moet je aan-nemen, dat de aarde schoksgewijze veranderingen ondergaat, die alle dingen kunnen aantasten. En ofschoon we beelden vinden, waarin dat wel duidelijk is, - denk eens aan de ingevroren beesten b.v. aan de poolkap, aan de Noordpool, : mammoths, wol-huidrhinocerossen, ik geloof niet, dat ze al een sabeltand hebben gevonden, maar die zou er ook kunnen zijn, en dat soort dingen. Dat is dus uit de ijstijd.

Veranderingen kunnen plotseling optreden. Maar die veranderingen brengen kennelijk géén plotseling ontstaan van nieuwe soorten met zich mee. Het lijkt vaak eerder zó, dat de nieuwe soort ontstáát en dat bij een verandering van omstandigheden, die plotseling op kan treden, dié soort plotseling meer dominant wordt, dus een groter gebied voor zich in aanspraak neemt en zich langzaam maar zeker ook weer gaat ontwikkelen in meerdere soorten, rasverschillen dus.

De situatie is aanvaardbaar, wanneer je probeert, om dat allemaal volgens logica uit te rekenen. Want met logica zie je een hele hoop dingen over het hoofd. Het belangrijkste is misschien wel dit: leven is iets méér dan alleen maar bio-chemisch functioneren van een organisme. Het gaat gepaard met wat je mentaliteit zou kunnen noemen, of denken, zij het beperkt. Wanneer dat denken beperkt is, dan houdt het altijd nog in: wisselwerking van bewustzijn en omgeving.

En nu is er iets heel vreemds gebeurd in de laatste tijd. Men is namelijk nogal bezig geweest, dat weet U, met dierproeven. En nu bedoel ik niet de vivisectie die soms onvermijdelijk is, maar over het algemeen weleens wordt misbruikt. Maar het gaat hier zuiver om de psychologie van de dieren. En nu is gebleken, dat bepaalde diersoorten, wanneer men ze in een ander milieu brengt, ineens niet meer normaal functioneren. En dat blijkt niet alleen, wanneer je b.v. dieren overbrengt naar een dierentuin - er zijn bepaalde soorten, die zich in gevangenschap gewoon niet voortplanten - maar het blijkt ook, wanneer je ze overbrengt van het ene reservaat naar het andere, wanneer er voldoende verschillen in omgeving zijn.

Dat zijn dingen, die ze b.v. gemerkt hebben, toen ze bezig zijn geweest met de witte neushoorn. Daar hebben ze een stel van willen redden, ze hebben ze overgebracht, maar op één bepaald gebied stierven die dieren gewoon uit. Er is géén verklaring voor te vinden, behalve misschien deze: dat bij een verandering van omstandigheden, bepaalde dieren dat gewoon psychologisch niet kunnen verwerken. Dat ze hun relatie met de wereld verliezen en daardoor als het ware waanzinnig gaan worden. En dat die waanzin dan gelijktijdig hun overlevingsmogelijkheid zodanig schaadt, dat hun uitsterven bijna onvermijdelijk is.

Dat zou je trouwens ook kunnen rechtvaardigen, dacht ik, wanneer je denkt aan de gevolgen van overbevolking. Wanneer een jachtgebied te dicht bevolkt wordt, dan zien we ook allehandgekke dingen gebeuren.

Het mooiste voorbeeld is misschien de lemmingtrek. Wanneer de lemmingbevolking toeneemt boven een bepaald gehalte per gebied, een bepaalde hoeveelheid per gebied, dan ontstaat onrust. Onrust, die resulteert in een trekbeweging, en die trekbeweging resulteert weer, althans voor het grootste gedeelte van het ras, in een soort van zelfmoord. En dan kunnen we ook nog vertellen: ja, maar, dan proberen ze te zwemmen naar Atlantis, maar kennelijk hebben die lemmingen daar nog geen begrip van, die weten nog niet, waar ze eigenlijk naar toe zouden willen. Vandaar dat ze vele verschillende richtingen uit plegen te zwemmen.

Dus, een van de belangrijkste elementen, die we in de evolutieleer mede moeten injecteren, is de relatie van organismen ten aanzien van hun omgeving. En wel op basis van een bewustzijn, dat de levensprocessen in het organisme stuurt. Iemand, die het daar niet mee eens is tot zover? Goed, dan gaan we door.

Ja.

Bent U het er niet mee eens, of bent U het er wél mee eens? Het is gevaarlijk als je ja zegt, weet U dat? Daarom zeggen de Russen ook altijd Nee. Dan kun je er later altijd op terugkomen. Als je ja hebt gezegd, zit je er soms aan vast.

Goed. We hebben nu dus de relatie gesteld. Nu ga ik nog een eindje verder. Het kan zijn, dat je psychologisch een grote verandering kunt aanvaarden, terwijl die lichamelijk moeizaam te verwezenlijken is, die aanpassing is moeilijk. We kunnen denken b.v. aan een blanke, die ineens moet gaan leven onder de Eskimo's. Hij is gewend aan een subtropisch klimaat, komt daar in een poolgebied, die aanpassing is erg moeilijk. Maar, wanneer zijn interesse, zijn hele verbondenheid met alles, wat er rond hem gebeurt, groot genoeg is, dan is die aanpassing mogelijk. Omgekeerd ook. Een Eskimo kan in een subtropisch gebied zich op zijn gemak vinden, maar, alleen, wanneer hij een reden heeft. Er moet dus een reden zijn, een interesse.

En nu stel ik dit: op het ogenblik, dat psychisch de aanvaarding van veranderde omstandigheden mogelijk is, zal een neiging bestaan tot lichamelijke aanpassing, die alleen bij de meest daarvoor geschikt volledig gelukt. In die aanpassing ontstaat dan een wijziging van ras, vaak gepaard gaande met een wijziging van uiterlijk zowel als innerlijke structuur, interne structuur, en zo ontstaan nieuwe levensvormen. Dit zijn dus geen gewone mutaties meer, dit zijn sprongmutaties, soms 100 of 200 tussenliggende trappen volgens een leer van geleidelijke evolutie worden oversprongen. Accoord? Ja.

Nu zullen we proberen, een beetje dichterbij de mens te komen. Weet U, wij hebben altijd het idee: deze mens is de top van de schepping. Dat is natuurlijk niet veel betekenis, maar ja, goed. De mens denkt het, sommigen althans. Maar laten we nu eens gaan kijken, wat is bepalend voor die mens? Is het zijn technisch kunnen? Nu, ik geloof, dat je zonder technisch kunnen een mens kunt zijn. Als je gaat kijken, wat nu typerend is voor de mens, is het, geloof ik, zijn relatie met zijn omgeving en zijn neiging, gebruik te maken van alle mogelijkheden, om zichzelf daarin te handhaven en die omgeving zo mogelijk te domineren. Dat is dus een kwestie van intelligentie. Maar moet ik dan een aap, die onder omstandigheden een stok gebruikt, die met stenen kan gooien, met vruchten en die bepaalde werktuigen kan hanteren onder omstandigheden, moet ik die een mens noemen of een dier?

Dat is een heel moeilijke vraag ook weer, want de mens zal zeggen: ja, maar een aap? Wij zijn anders, en wij zijn mensen! Maar indien menselijkheid bestaat uit bezieling plus relatie met de omgeving, de wijze waarop, dan zijn er heel wat diersoorten, die we bepaalde menselijke eigenschappen moeten toekennen. Ik denk, dat dat ook in het begin zo geweest is. Verre voorvaders, waarschijnlijk ook voorvaders van alle simiaanse stammen, zullen veel dierlijker geweest zijn dan nu. Hun schedel zal anders zijn geweest. Ze zullen waarschijnlijk net een ontwikkeling door-gemaakt hebben van viervoeter. Het zijn vertebraten geweest, die door de omstandigheden gedwongen werden, zich meer en meer op te richten. Wat is, wat het bepaalt? Is het hun uiterlijk, of is het het feit, dat zij leren werktuigen te hanteren? Dat ze komen tot een samenwerking, die niet meer instinct-bepaald is, maar die uit een bewust opportunisme voortvloeit? Ik dacht, dat je dat wel zou kunnen zeggen. Als U het niet met mij eens bent, dan hoor ik het graag.

Dan stel ik, dat alle vormen, die deze kwaliteit hebben, als mens kunnen worden aangesproken, omdat niet geloof en niet de sociale structuur, de cultuurvorm, zonder meer bepalend is, maar de relatie van het wezen met zijn omgeving. Markant ook voor de mens zou ik verder willen noemen, dat hij minder dan het dier, de neiging heeft, zich aan een vast jachtgebied vast te klampen. Voor hem wordt het jachtgebied bepaald door zijn mogelijkheid, daar op voor hem aanvaardbare wijze te leven. Zolang hij die mogelijkheid heeft, is dat gebied zijn eigendom en hij verdedigt het.

Zodra die mogelijkheid ophoudt, dan blijft hij niet, terwijl het leven steeds ongemakkelijker wordt, vasthouden aan het oude, maar hij probeert te vertrekken. Kenmerkend weer voor de vroege mens: ze waren allemaal jagers, ze waren allemaal trekkende stammen, die de neiging hadden, om hun gebied te wisselen, zodra dit in overeenstemming met hun gemak, hun mogelijkheid tot het vinden van prooi, over-eenkam.

Dan kunnen we zeggen: ja maar, waren die oude mensen dan minder intellectueel zeg maar, of meer intellectueel? Er zijn ook mensen, die proberen dat uit te rekenen op grond van hersenmassa, maar dat klopt niet helemaal. Er zijn namelijk dieren, die meer hersenmassa hebben dan de mens en die toch veel stommer zijn, althans in het oog van de mens. Neemt U mij niet kwalijk, in het oog van de mens.

x Dat is natuurlijk relatief.

- Het kan nooit anders dan relatief zijn, omdat de mens vanuit zich beoordeelt. Maar wat ik probeer duidelijk te maken, is, het is niet alleen hersenmassa, waar het om gaat, maar het is de gehele coördinatie van het zenuwstelsel. Wanneer we b.v. te maken hebben met de sauriërs, dan hebben we te maken met een betrekkelijk kleine herseninhoud, waaruit de moderne mens vaak de conclusie wil trekken, dat die dieren dom waren. Men vergeet één ding. Wat bij U de zonnevlecht is, was daar een veel ingewikkelder systeem, dat alle impulsen coördineerde. Het had dus, voor een deel althans, de functie, die bij de mens de grote hersenen hebben. En dan kun je niet meer zeggen: de herseninhoud is bepalend. Het is de coördinatie en verwerking van de impulsen van het hele organisme.

Ik geloof danook, dat die ouden, die voorwereldlijke mensen en die eerste beginnelingen van hetgeen als homo, die volgens U niet sapiëns zijn, tenminste evenveel intellectuele mogelijkheden hadden, als U. Ze hadden waarschijnlijk een veel grotere ontwikkeling van de geüngenfunctie, ze hadden daarnaast een veel snellere impulsaanpassing, waarbij dus handelen en denken gelijk zijn. Bij U is dat wat trager: bij U is het eerst denken en dan handelen, óf eerst handelen en dan denken. De gelijktijdigheid laat in homo sapiëns nog wel wat te wensen over.

Ik stel dan verder, dat de mens van heden geneigd om alles af te meten aan de vorm van de sociale samenleving. Maar een sociale samenleving wordt bepaald door verschillende mogelijkheden. In de eerste plaats: aantal. Hoe groter de ruimte is, die je hebt, hoe, volgens U primitiever maar tevens hoe sterker groepsverbonden de samenleving zal zijn. En hoe rigider binnen die structuur de wet zal zijn, hoe bandelozer ze naar buiten zal opereren. Hoe dichter de mensen op elkaar komen te leven, hoe meer reglementatie nodig is naar buiten toe, terwijl de binding tussen de individuen onderling lossen wordt. Ik hoop, dat U ook dat kunt aanvaarden, al is het geen evolutieeler. Maar het hangt er mee samen.

Ik dacht, dat we inderdaad in een ver verleden beschavingen hebben gehad. En nu wil ik heus niet beginnen aan die oude stellingen van het land MU, van Atlantis, maar ik wil U er b.v. op wijzen, dat aan de zwitsersche meren dorpen zijn geweest, ook vissersdorpen, waarvan de ouderdom kan worden gesteld op 40.000 tot 60.000 jaar. Men heeft er enige resten van gevonden. Er zijn tempelmuren gevonden in Zuid-Amerika, waarbij men moet aannemen, dat deze toch tamelijk cyclopisch gebouwde, niet gevoegde muren zijn opgericht méér dan 20.000 jaar geleden. Het is niet precies mogelijk om te zeggen, hoe lang geleden, maar meer dan 20.000 jaar, daar is men het wel over eens. Er is zelfs een ouderdom genoemd van 45.000 jaar.

x Waarom betreft U Atlantis er niet in?

- Omdat met evolutie weinig te maken heeft.

x Maar dat was toch ook een soort menselijk ras.

- Het is een menselijk ras, inderdaad. Maar wat ik probeer te doen op dit moment - U kunt dus dadelijk, bij de vraagstelling, nader op die dingen ingaan - dat is, een beeld te geven van een ontwikkeling. Want daar gaat het eigenlijk om. Nu zal de wetenschapsmens van heden, die zich vast wil houden aan hetgeen hij bewijzen kan, volgens zijn denken, altijd zeggen: ja, dit is dus een, desnoods door het toeval geleide ontwikkeling, het is de wisselwerking tussen omstandigheden en organismen en van daaruit ontstaat dit alles. En die kan me precies vertellen, met die hele rommel, met die chromosomenkwastie, hoe het precies in elkaar zit. Maar, zal hij zichzelf ook niet afvragen, hoe het komt, dat op bepaalde ogenblikken op vele punten, gelijktijdig praktisch, sprongmutaties voorkomen? Zonder dat je kunt verklaren, waarom. Als je dat na gaat zoeken, kun je niet zeggen: nu, in dat stratum vinden we enorm veel beenderen, dat moet een grote ramp zijn geweest of zo. Maar opeens zijn er veranderingen. Dat kun je b.v. bij de kreeftachtigen heel aardig zien.

Daar is inééns, van een betrekkelijk kleine vorm, een groei en dan - nu ja, je kunt het natuurlijk niet precies dateren, maar dan moet je zeggen: binnen de 1000 jaar, zijn er ineens een aantal andere kreeftachtigen, waaronder ik dan ook krabben en dergelijke denk, zijn ontstaan. Hoe komt dat?

En dan kom ik met onze evolutieleer, die misschien een beetje anders is dan de geheel wetenschappelijke.

Wanneer een bewustzijn contact kan krijgen met een bewustzijn in de materie, dan kan dat beïnvloed worden. En ik heb zoëven al geprobeerd te betogen, dat de psychische relatie tussen een leven en zijn omgeving medebepalend kan zijn voor voortlevingsmogelijkheid en ook voor aanpassingsmogelijkheid. Dan kunnen wij ons voorstellen, dat geestelijke krachten, door een verandering van de psychische relatie in staat zijn, om plotseling mutaties te helpen ontstaan. Het kan niet tegen alle omstandigheden in, maar het is mogelijk onder bepaalde omstandigheden dus een groot aantal mutaties praktisch gelijktijdig tot stand te brengen. Wij noemen dergelijke entiteiten meestal rassen- of groepsgeesten. Ik weet, dat het een theorie is, waar iedereen, die niet occult denkt, met een beetje klapperende oren naar luistert en zegt: is die onzin noodzakelijk? Nu ja, we moeten reëel blijven, waar of niet?

Maar, stel U voor, dat er een bewustzijn is, een gemeenschappelijk bewustzijn. En noem dat nu even rassengeest. Stel, dat dat gemeenschappelijk bewustzijn zijn inhoud verandert. Dan moet er een zeer snelle gedragsaanpassing ontstaan voor al degenen, die door dat bewustzijn worden beïnvloed. En dat kunnen we nu weer eenvoudig omzetten in de moderne tijd. De mens heeft een gemeenschappelijk bewustzijn, wanneer mensen in menigte tezamen zijn, dan blijkt dus, dat er zich een massa-persoonlijkheid ontwikkelt en dat deze massapersoonlijkheid de eigen gedragingen van de leden van de massa begint te domineren. Dat kun je zien bij een voetbalwedstrijd bijvoorbeeld. Opoe van 70 jaar weet niet eens, wateen doelpunt is, maar ze zit te schreeuwen en te joelen als de beste. Hoe komt dat? Ze wordt, ja, we zeggen dan, in het sfeertje opgenomen. Maar datzelfde 'sfeertje' is in staat, om mensen de straat op te laten gaan om een progrom te houden, bijvoorbeeld. Dat kan de mensen er ineens en masse toe brengen, om eigendomsrechten te gaan verbreken, misdaden te begaan, te gaan plunderen. Waarom zouden we niet aannemen, dat die zelfde invloed ook kan bestaan voor een ras of voor een soort? Of U die wilt personifiëren, ik meen, dat U dat moogt doen, maar dat moet U zelf maar weten.

En nu stel ik: in het geheel van de evolutie zijn een aantal van die persoonlijkheden ontstaan. Deze persoonlijkheden kunnen alleen uit de gemeenschap voortkomen. Ze kunnen dus niet functioneren buiten een bepaalde soort of ras. Ze moeten op een bepaald wereldbeeld harmonisch zijn ingesteld. En deze kunnen dan een aanpassing mogelijk maken, vooral - en neem me niet kwalijk, dat ik dat nog even zeg - omdat deze gezamenlijke bewustzijnsnorm dingen waarneemt, voorziet, constateert, die nog niet aanwezig zijn. Wanneer er een aardbeving komt, dan blijkt soms, dat dagenlang te voren, wanneer er nog geen enkel zichtbaar teken is en zelfs de seismografen nog niets zeggen, dieren wegtrekken uit die gebieden, die het sterkst getroffen worden. Hoe moet je dat verklaren? We weten, dat bij bosbranden de dieren soms al wegvluchten vóórdat er van een feitelijke bosbrand sprake is. We weten, dat dieren over zeer grote afstanden gaan trekken en juist naar dat gebied, waar nog water te vinden is. Dat laatste heeft men o.a. bij de Serengeti-trek kunnen constateren, dat is gedocumenteerd.

Stel nu, dat die vorm van een gemeenschappelijk bewustzijn van een soort, - soms van meerdere soorten, die in symbiose leven - in staat is vooruit te zien. En daardoor een pressie scheidt, die niet in overeenstemming is met de huidige materiele toestand, maar met de toekomstige noodzaak. Dan is daardoor, volgens mij, de mutatie verklaarbaar. Ik geloof en hoop, dat dit in ieder geval duidelijk genoeg is uitgedrukt. Ik vraag niet, dat U het aanvaardt, ik hoop alleen, dat U het overdenkt.

Nu, dan, ja, wat moeten we dan zeggen van de mens? Die mens moeten we er toch ook bijhalen, want de mens is de top van de evolutie, tot op dit ogenblik. En dan zeggen we: ja, wat is er met die mens gebeurd? Is die mens nu werkelijk zo veranderd? Och, als U kijkt naar de homo-pekinsiënsis en al die dingen, ja goed, dan is die mens in vorm wel veranderd, maar waar ligt die verandering nu? Als we dat nu heel goed nagaan, dan blijkt, dat op een gegeven ogenblik bepaalde stammen beginnen, om werktuigen te hanteren, om vuur te gebruiken. Dat is dus niet algemeen, dat is misschien een toeval. Daardoor verandert hun levensconditie. Maar met die levensconditie, die verandert, verandert de soort.

Homo sapiëns is gewoon een ontwikkeling van zijn voorganger. En er is een hele tijd geweest, dat al die stammen naast elkaar hebben geleefd. Je kunt nu trouwens nog bepaalde mensen, die we terugvinden, die zeker niet helemaal sapiëns zijn, die eigenlijk nog meer teruggrijpen naar vroegere vormen of naar een tussenvorm. Stel nu eens, dat een verandering van mogelijkheid bij die mens het geheel van zijn organisme ook gaat beïnvloeden. Waarom zou het niet? Dan kunnen we nu spreken over een milieu, dat vergiftigd is, maar terwijl dit het geval is, zullen er kinderen geboren worden, hoewel velen het niet zullen kunnen verwerken, maar zullen geboren worden, voor wie dit milieu, die vergiftigde milieu, normaal is, die er in kunnen leven. Ja, misschien bepaalde dingen nodig hebben, die voor de doorsnee mens eigenlijk een soort vergif in de lucht zijn. Die water zullen kunnen consumeren, waar de meesten ziek van worden, maar waar zij juist het kunnen uithalen.

We zien dat zo vaak. Wanneer U rekening houdt b.v. met het absorptievermogen het verschil in absorptievermogen dan bepaalde plantaardige giften tussen - ja, ik noem maar wat - noordelijke Kirgizezen en Polinesiërs. Als die elkaars dieet gaan volgen, dan blijkt, dat de noordelijke beter uitkomt met het zuidelijk dieet dan de ander. Hij heeft meer aanpassingsmogelijkheid, dus kan hij ook meer verwerken. Zijn organisme is ingesteld op grotere variaties ten aanzien van de waarde van het bruikbare. Stel, dat dat gebeurd is, dan zitten we dus in een omvormingsproces, dat bepaald zal worden door de omgeving. En daarbij zal het gemeenschappelijk bewustzijn altijd een rol blijven spelen, natuurlijk. Want wanneer ik gelóóf, dat iets me ziek maakt, dan zál het mij waarschijnlijk ziek maken, ook al wordt ik er lichame-lijk eigenlijk niet ziek van. Dat kunt U volgen, hè?

Nu, dan zou ik willen zeggen, dat in deze wereld langzaam maar zeker een onderscheid zal ontstaan tussen de negatieve en de positieve groep. Dat zou ook gelden voor dieren. De aanpassing van dieren betekent vaak een onbeholpenheid. Veel van de huidige dieren zijn door U langzaam maar zeker eigenlijk tót parasieten gemaakt. Ze leven in symbiose met U, er is een wederkerigheid, voor U betekent het emotionele voldoening en misschien bepaalde producten, maar U bent voor hen ook de enige levensmogelijkheid geworden, zo langzamerhand. Dan zie je heel sterk in, neem nu zangvogels b.v. Neem nu een kanarie en nog zo wat. Die kunnen eenvoudig niet meer bestaan zonder de mens, ze hebben de mogelijkheid niet.

Er zullen dus ook mensen zijn, die diezelfde mentaliteit krijgen. We zullen te maken krijgen met mensen, die alleen kunnen bestaan, wanneer ze een gezag hebben. Wanneer er een macht is, die hen in stand houdt. Daar zullen ze dan veel voor brengen, ze zullen werken - denk aan het paard, het werkpaard of zo - en ze zullen er veel voor doen, maar zonder dat kunnen ze niets, ze kunnen niet zelfstandig bestaan. De positieversen, die passen zich aan aan de omstandigheden en dus niet meer alleen psychisch aan de - hoe moet ik het zeggen - aan de zekerheidsverhouding. Ik dacht, dat deze groepen groter aanpassingsmogelijkheid zouden vinden, en dat deze dus, bij eventuele veranderingen op deze wereld, gemakkelijker in stand zullen blijven.

Dan is er nog een punt, waar ik even aandacht aan wil besteden. We weten, dat primitieve volkeren bepaalde gaven hebben, die in de gewone maatschappij teloor zijn gegaan. Er zijn heel wat voorbeelden. Een duitser b.v. zit met een paar negers negerbedienden, zit hij op zijn veranda ergens in Zuid-Afrika en die vertellen hem dat de oorlog begonnen is en wat er gebeurd is. Elders horen we, ik meen, dat het een fransman was, ergens achter in Kongo zittende, die een verslag kreeg van een groot gevecht, dat later bleek precies de beschrijving te zijn geweest van de slag van Verdun. We weten, dat er mensen zijn, - o.a. van de Kaffirs zeggen ze dat nogal eens - die op een heel grote afstand een persoon, dus niet alleen maar water maar ook een bepaalde persoon, schijnen te ruiken en soms, over afstanden van honderden kilometers, precies de juiste koers weten aan te houden, ook al hebben ze die persoon nooit gezien, hebben ze dat land nooit gezien, ze weten toch die weg te vinden. Dat zijn dan een paar dingen, die ik op wil noemen.

Het blijkt, dat die gaven teloor gaan bij een verandering in de sociale omgeving. Maar het blijkt ook, dat, wanneer de lasten van die sociale omgeving te groot worden en er een psychische druk ontstaat, zeg materieel, die niet meer aanvaardbaar is, we een uitwijken krijgen naar paranormaal, het occultisme, het geloof. Dat is een automatische reactie. Als er de pest komt, dan zeggen de mensen niet: waar komt de pest vandaan, maar ze zeggen: we willen niet meer weten, dat hij er is óf ze vluchten weg, óf ze houden een grote processie en doen enorm religieus en hebben dan het gevoel, dat ze daarmee alles volbrengen. Het is een vlucht.

Die vlucht in het occulte bestaat vandaag ook. Maar dit occulte legt weer de nadruk op die kwaliteiten en eigenschappen, die bij de natuurvölkeren nog golden. Ik geloof, dat een volgende vorm van mens dus méér paranormaal begaafd zal zijn naar Uw huidige standpunt. Er zal een grotere telepatische gevoeligheid nodig zijn er zal daarnaast mogelijkerwijze ook enig telekinetisch vermogen zich ontwikkelen. Ik geloof niet, dat de wereld vol zal lopen met mediums, dat is negatief. Niet, omdat het werk van een medium negatief zou zijn, maar omdat een persoonlijkheid, die door een andere persoonlijkheid beheerst wordt en kan worden, over het algemeen niet productief is in zichzelf en dus geen verbetering kan betekenen, en daardoor onder spanningen zou bezwijken, die een ander zou kunnen verdragen.

Maar ik denk aan vormen van telepathie, van telekinese, bepaalde vormen van helderziendheid ook, zoals U het wilt noemen, het 'kennen' dus op afstand en soms in tijd, en ik geloof, dat deze noodzakelijk zijn voor de mens, om zich te kunnen handhaven in een wereld, waarin hij geen ruimte heeft. En dan zou het weleens zo kunnen gaan, dat er een soort lemmingdrang gaat ontstaan onder de mensen, die téveel in massa bijeenleven. Je ziet er nu zelfs al bepaalde voorbeelden van, ook al wordt dat dan politiek en zakelijk weggepraat. Ik heb zo het gevoel, dat deze mensen dus de overblijvers zijn. Zij bereiden zich voor voor een volgende fase van mens-zijn, waarbij de manipulaties, die voor de mens noodzakelijk zijn, om zijn milieu in redelijke mate te domineren, steeds meer van psychische en steeds minder van fysieke aard worden. En waarbij dus ook lichamelijke manipulatie minder mogelijk is. Ik neem danook aan, dat het lichaam zich vereenvoudigt. Bijvoorbeeld, als er altijd bescherming is tegen het klimaat, heb je geen haargroei nodig, dus: biljartballen. Wanneer er altijd een mogelijkheid is om je te verplaatsen, of dat nu levitatie is of een auto, bij wijze van spreken, dan zou je op den duur dus een verminderde nadruk kunnen krijgen op de bewegingsmechanismen van de mens. Als evenwicht belangrijker wordt, dan zal de evenwichtsfunctie zich ontwikkelen, dat is het behoud van het ras. Op deze manier krijgen we dus een andere mens. En hetzelfde moet dan ook gelden voor de dieren.

En nu heb ik nog een paar aardige voorbeelden van aanpassing in deze tijd. Toen er pas D.D.T. kwam, bezweken bijna alle insecten. Tegenwoordig heb je al vliegen en muggen en vlooien, die zeggen: Ha, vlees met D.D.T., Heerlijk! Die eten het op en worden er helemaal niet ziek van. En we hebben gezien, dat bepaalde vogels afsterven o.m. door landbouwgiften. Maar wat blijkt nu? Dat er ook talloze vogels zijn, die er tegen kunnen, b.v. de reiger. De reiger begint tegenwoordig ook in meer verontreinigd water te vissen en schijnt in landen, waar hij niet te veel gejaagd wordt, redelijk in stand te blijven, ja, zelfs zijn aantal uit te breiden. In Nederland is dit b.v. op het ogenblik het geval. En we zien, dat er vogels zijn, die hun hele habitus veranderen, die anders gaan leven. Denk eens aan de duiven in de steden b.v. Een menging van wilde en tamme duiven. Maar wanneer zag je vroeger een houtduif gewoon midden in de stad op straat iets eten? Dat was voor dat dier ondenkbaar. Die psyche is veranderd. Dat betekent dus, dat een deel van de dierenwereld zich aan het aanpassen is en dat het daardoor in staat is, omstandigheden te verdragen, die vroeger voor de soort dodelijk zouden zijn geweest.

Wanneer we dit voor alle organismen aannemen, moeten we het ook voor de mens aannemen. En dan geloof ik dus, dat we, als we over een evolutieleer willen spreken, moeten zeggen: Er zijn bewustzijnsvormen, psychische machten, noem het bovenbewustzijn, noem het rassengeest, waardoor in het ras die spanningen worden gewekt, waardoor het zich aanpast, niet alleen aan bestaande omstandigheden, maar in zijn aanpassing vooruit kan lopen op verdere ontwikkelingen. Hierdoor ontstaat een selectie, welke een verandering van de soort tengevolge heeft en daarmee in feite, via een bepaalde, min of meer merkbare mutaties, nieuwe vormen tot stand brengt.

Nu, dat was het zo'n beetje, als inleiding. Ik heb het maar kort gehouden. Ik hoop, dat ik een denkbeeld heb overgebracht. Als U nu op dit moment een weerwoord hebt of een opmerking, dan wil ik daar wel op ingaan, anders gaan we nu pauzeren, dan kunnen we na de pauze zien, wat we verder doen.

x Een uittreding lijkt mij een beter middel op dat moment dan een bepaalde andere vorm van paranormaliteit.

- Uittreding betekent een mogelijkheid tot geestelijk herstel en kán, maar heeft niet daarbij te betekenen een juistere functiemogelijkheid voor het organisme zodat het zich gemakkelijker herstelt en afvalstoffen beter afvoert. Maar daar staat tegenover, dat alle spanningen, die tijdens uittreding zijn ontstaan, aan het zenuwstelsel worden overgedragen en als zodanig een belasting voor het lichaam kunnen betekenen.

Voor de aanpassing heeft dit dus niet veel te zeggen. Het is wel als een vlucht-mogelijkheid goed. Het is ook een mogelijkheid om je evenwicht te behouden onder bestaande omstandigheden, maar is zeker geen gave, waardoor het ras in staat zal worden gesteld, zich te handhaven onder nieuwe en, volgens de huidige normen, minder gunstige condities. Daarom heb ik het ook niet genoemd.

Nu, had er nog iemand wat? Iedereen zit te hunkeren naar de pauze kennelijk. Nu vrienden, ik zal het U niet kwalijk nemen. Na de pauze kunt U dus vragen indien als het even kan schriftelijk, over dus eerst dit onderwerp, en als we die allemaal gehad hebben en we hebben tijd over, en U hebt nog andere opmerkingen, dan zullen we daar ook op ingaan. Mag ik U dan nu danken voor Uw aandacht en U een aangename pauze toewensen?

D I S C U S S I E

Zo vrienden,

Ik hoop, dat U weer gesterkt bent voor het tweede gedeelte van deze avond. Zijn er schriftelijke vragen binnengekomen? Zo ja, dan graag de eerste.

x De filosofen Pauwels en Bergier en ook anderen, zoals Charroux en de schrijver van "Waren de goden kosmonauten?" gaan er in hun theorieën van uit, dat het menselijk ras ontstaan zou kunnen zijn door ingrijpen van buitenaards leven. Eva zou operatief ontstaan zijn uit een rib van Adam. Schuilt er een vorm van waarheid in of kan dit gevoegelijk naar het rijk der fabelen verwezen worden? Zij gaan er van uit, dat fabelen op waarheid berusten. Wat vindt U hiervan?

- Nu, het is altijd zo, dat een fabel een vervalsing is van de waarheid, waardoor het onaanvaardbare een mate van aanvaardbaarheid verkrijgt, door zich te distanciëren van de werkelijkheid. En in deze zin zit er misschien wel iets in. Er zijn inderdaad contacten geweest met ruimtevaarders. Er zijn trouwens verscheidene aanwijzingen, zelfs in de Bijbel, Ezechiël, weet U wel, en er zijn nog meer van die dingen, waaruit je aanwijzingen kunt krijgen, dat ze er zijn geweest. Maar of ze nu eventjes Adam geopereerd hebben om Eva te construeren, dat is voor mij een beetje onaanvaardbaar en ik weet er ook niet van, dat het op werkelijkheid kán berusten. Het is wél natuurlijk zo, dat deze ruimtevaarders bepaalde mogelijkheden hadden en dat ze de mens daarmee geconfronteerd hebben. En die heeft met zijn beperkt begrip daardoor misschien de mogelijkheid gekregen om werktuigen te hanteren. En hoe komt het, dat we op een gegeven ogenblik inééns het systeem zien van, zeg maar, industriele vervaardiging van vuursteenwerktuigen. Daar moet toch een reden voor zijn. Hoe komt, dat inééns de mens begint met het rad te gebruiken. Dat zijn dingen, waarbij je je af gaat vragen: hoe kan het?

Het is natuurlijk mogelijk, dat de mens het heeft uitgevonden, maar, omdat de verbreding zo enorm snel is, lijkt het mij onwaarschijnlijk. Want, wanneer namelijk een mens iets nieuws uitvindt, dan zijn zijn medemensen altijd bereid om hem af te maken, dan wordt het nog een keer opnieuw uitgevonden en dan uiteindelijk wordt het een klein beetje, eigenlijk tegh de gevestigde orde in, gebruikt en tot de gevestigde orde het nodig heeft om zichzelf te handhaven en dán is het pas "in". Dus, er zijn aanwijzingen.

Een andere vraag is deze: hoe komt het b.v., dat in de rotstekeningen, die we dus in verschillende holen vinden, de ouderen vaak beter, sprekender zijn dan de latere? Nu kunnen we natuurlijk spreken van een verval van dit of dat, maar je zoudt je voor kunnen stellen, dat er iemand is geweest, die daar platen van heeft gemaakt, fotografieën b.v. of zo iets, of voor mijn part hologrammen zelfs. En dat de mensen hebben gedacht: O, die lui weten die dieren te verdoven en die maken een beeld ervan, dus, als ik dat beeld nu zo goed mogelijk namaak, dan zal het dier ook verdoofd zijn en dan is het een betere prooi. Waarbij men dus iets van die techniek heeft afgekeken, maar later dat teloor is gegaan of mogelijk ook weer door allehand, ja, zeg maar styleringen, het religieus maken ervan, teloor is gegaan. Het lijkt me denkbaar. En ik meen danook van mijn standpunt uit te kunnen zeggen, dat in het geheel van die evolutie van de mens krachten van buitenaf ongetwijfeld grote veranderingen tot stand hebben gebracht, welke, door een verandering van leefwijze eventueel tot een evolutie van het ras als zodanig, of een deel ervan, hebben kunnen voeren. Dat dacht ik wél.

x Het is dus ook mogelijk eventueel, dat b.v. een ingrijpen in de DNA-molecul mutaties in het menselijk ras zouden hebben veroorzaakt?

Ik kan de mogelijkheid niet afwijzen, maar ik heb er geen gegevens over, waaruit blijkt, dat het is gebeurd. Maar we weten dus, dat. ~~dat~~ het via micro-manipulatie, op een fantastisch groot vlak door middel van een electronen-microscope en hele vreemde stralingswerktuigen zijn daarvoor nodig, dat het dus mogelijk is om eigenschapbepalend te werken. En dat betekent dus weer, dat je de aard van de vrucht dus kunt wijzigen en ook kunt bepalen. En ruimtevaarders, die een wetenschappelijke expeditie aan boord hebben, zouden dat misschien gehad kunnen hebben. En dan komt misschien ook de vraag - want we hadden het net over Adam en Eva - of we daar eigenlijk de werkelijke oplossing moeten vinden, dat Adam en ook Eva mensen zijn, die dus gemuteerd zijn, op een of andere wijze. En dan kunnen we zeggen: ze wandelden met God misschien, met ruimtevaarders uit hun schip, wil ik ook nog aannemen. Maar ik bedoel, dat die vrouw een ribstuk is, nou ja, ik vind het een mooie uitdrukking, maar laten we het er bij laten. En dan wordt ook verklaarbaar, waarom Abel en Kaïn eigenlijk zo verschillend zijn. De een is een getrouwe mutatie, de ander is een terugval naar het oude ras. En dan wordt daardoor weer verklaarbaar, waarom Kaïn wegvlucht en een vrouw uit een ander volk neemt. Iets wat anders helemaal niet verklaarbaar is. Want als dat de eerste mensen zijn, waar komt dan dat volk ineens vandaan? Maar in deze opzet is het begrijpelijk. (Zie in dit verband: "The Sky People, van Brinsley Le Poer Trench)(Noot v.d. Transcripteur). Ik dacht dus, dat je van ingrijpen zoudt kunnen spreken, ofschoon het niet zeker is en, volgens mij, niet helemaal aanvaardbaar lijkt, dat dit door een bewust ingrijpen van ruimtevaarders tot stand is gebracht. O.K.?

x Mag ik hier even op inspringen?

- Natuurlijk.

x U zegt: Ik weet niet, of er al met de DNA-structuur gemanipuleerd wordt op wetenschappelijk terrein. Nu heb ik bij mijn studie gelezen, waarin men aantoonde dat het al gebeurt, in ieder geval met dieren. Nu kon ik mij dat niet meer bewust herinneren, maar als ik zeg.. kunt U het dan niet oplezen, van wat ik weet, maar niet meer bewust?

- Ik heb gezegd, dat ik niet weet en niet kan nagaan, of dus, in het geval Adam en Eva, want daar hadden we het over, die DNA-molecule dus gemanipuleerd is. Dat die manipulatie mogelijk is, heb ik duidelijk gezegd.

x Ja. In hoeverre kan dat erfelijkheid veranderend werken voor bepaalde afwijkingen in grensgevallen mee te genezen, maar kan het ook verkeerd, dat wil zeggen negatief gebruikt worden te eigen bate?

- Ja, dat kan volgens mij wel. Want als je nu rekent, dat de zelfstandigheid van de mens b.v. dus heel sterk samenhangt met de functie van de hersenlobben. En het mogelijk is dus de hersenstructuur te wijzigen door wijziging aan te brengen in een deel van dat DNA-molecule, in een van de vertakkingen ervan. Dan is het duidelijk, dat je daarmee mensen zoudt kunnen maken, die een soort robot zijn, b.v. Dat is zonder meer mogelijk, volgens mij. En ik geloof, dat - en dan komen we wel weer even op die experimenten - ~~het is mogelijk~~ het dus mogelijk is, om het intellect, - men heeft het gedaan met ratten en marmotten, als ik mij niet vergis - van het dier aanmerkelijk te vergroten. Het blijkt dus, dat het nageslacht - en dat was vooral vanaf de derde generatie - ten aanzien van een normale rat of een normale marmot een veel grotere prestatie opbracht. Dat is, wat ik mij ervan herinner. En U herinnert zich ook nog wel iets daarover, maar dat had met afschrikproeven ook te maken, dat was over doorzettingsvermogen. Goed.

Daaruit blijkt dus, dat het mogelijk is. En wat voor het dier mogelijk is, is voor de mens eveneens mogelijk, laten we dat niet vergeten. Maar, aan de andere kant, een dergelijke manipulatie is alleen mogelijk, wanneer dus de bevruchte eicel kan worden gemanipuleerd buiten het lichaam, of beter nog, de eicel buiten het lichaam kan worden gemanipuleerd en dan bevrucht.

x Reageerbuisbaby?

- Ja

x Er leeft er al een, zegt men. Is dat juist?

- Neen, dat is niet helemaal waar. Men is er in geslaagd, om dus in een reageerbuis, in een retort eigenlijk, geen reageerbuis, een bevrucht ovum tot ontwikkeling te laten komen en een embryo te krijgen, dat was geloof ik tot de vierde maand. Verder is men dus nog niet gekomen. En dat was een Italiaanse proef.

x Wat is de grootste ontbrekende factor, om het verder te laten gaan?

- Nu, ik geloof, dat er twee factoren een rol spelen. In de eerste plaats de moed van een wetenschapsmens om het door te zetten, tot het een volledig kind wordt. En als je al ziet, dat het embryo al enige afwijkingen vertoont, dan kom je daar niet zo gemakkelijk toe.

En het tweede is dit: dat dus het kind in de moeder een omgeving heeft, welke ook wel degelijk allerlei impulsen geeft. En die impulsen bestaan niet alleen uit veranderingen in de samenstelling van het bloed, door emoties b.v., maar bestaan daarnaast ook uit gedachten-impulsen, en die gedachtenimpulsen kun je niet namaken.

x Wordt er ook niet heel wat geleerd vóór de geboorte? of is dat niet zo?

- Ik zou haast zeggen, dat dóór de geboorte enorm veel wordt vergéten. (Gelach) Dat is inderdaad waar. Ja, dat wijkt af van het onderwerp, maar mag het even, Ja? Nu, U moet zich het volgende voorstellen: hersens in wording - en nu moet U even geloven in de bezieling -. Wanneer een geest komt en daar zijn eigen persoonlijkheid meebrengt, dan omvat die een groot aantal geheugenwaarden. Die zullen dus in die wordende cel worden vastgelegd. Daarnaast heeft de moeder eveneens een aantal overheersende gedachten in de periode van de zwangerschap. En ook deze worden vastgelegd. Het kind hééft dus een geheugen, hééft dus een kennis. Maar, nu krijg je dus die enorme kramp van het geborenworden. Dat is niet alleen een enorme milieuverandering, het betekent een enorme functieverandering van het organisme en daarnaast een krampsituatie, die erg pijnlijk is. Het resultaat is dus, dat de baby, die natuurlijk geboren wordt, een groot gedeelte van die herinneringen kwijt raakt. Dat heeft ook weer een voordeel, de baby wordt daardoor meestal ook meer dociel, is dus gemakkelijker te dressereren. Bij de keizersnede blijft althans een deel van die enorme spanning achterwege en dan zien we dus, dat in de psychologische reactie van kinderen, die met de keizersnede op de wereld zijn gekomen, dus een zekere zelfstandigheid blijft bestaan en dat daarnaast een afwijkend fantasieleven pleegt op te treden in de eerste vier levensjaren. En ik geloof, dat dat veelzeggend is. Zullen we kijken, of er nog meer vragen zijn over het onderwerp?

x Prof. Tenhaeff ~~xxxrijft~~ stelt, dat de mens na de dood opgaat in het hogere en uiteindelijk één wordt met God, die daardoor weer evolueert. Wat moeten wij hieronder meer precies verstaan?

- Ja, een god, die evolueert, is geen God, mag ik dat even opmerken? Goed, ga Uw gang.

x Uw Orde neemt toch aan, dat de mens moet evolueren tot het Godsbewustzijn en niet, dat God, populair gezegd "beter" wordt door onze ervaringen, hetgeen voor mij praktisch het tegengestelde inhoudt?

- Nu, wij zijn misschien een beetje realistischer. Wij zeggen namelijk dit: Kijk eens, God is het Alomvattende. Het Alomvattende kunnen wij niet bepalen en of er buiten dat alomvattende iets aanwezig is, kunnen we ook niet bepalen. God is ons totale bestaan, onze totale wereld. Wij evolueren in dié zin, dat we steeds minder begrensd worden. Begrenzing van een persoonlijkheid wordt voornamelijk veroorzaakt door de ik-voorstelling, waardoor een illusie ontstaat: het ik wordt namelijk geprojecteerd op al het waargenomene, waardoor een vervreemding van de werkelijkheid optreedt. Duidelijk, hè? Wanneer we nu bewuster worden, dat "ik" niet meer een eng-persoonlijk begrip is, maar eerder een synthese van waarden, die ook buiten een stoffelijk of geestelijk begrensd ik zijn en die in harmonie zijn daarmee. Er ontstaat dus een volledige uitwisselingsmogelijkheid met een werkelijkheid buiten het ik. En er zal een ogenblik zijn, waarop die begrenzing niet meer bestaat, althans voor ons identiek is met het totaal van de mogelijkheden binnen die God. Kunnen we nu zeggen, dat die God er beter van wordt? Nee. Want wij kunnen niet méér worden, dan die God is. Wij kunnen aan die God niets toevoegen, omdat wij eenvoudig deel zijn van die God. Het is krankzinnig om te zeggen: ja, je zit in een cel - in die vinger - en die cel maakt deze mens beter. Je kunt alleen zeggen: de cel kan bewust functioneren en dan is het mogelijk, dat daardoor het lichaam wat beter functioneert. Maar dat wéét ik niet zeker. We weten dus wel zeker, op het ogenblik, dat die cel bewust functioneert, heeft die cel het gevoel, lichaam te zijn, óók, wanneer ze daar als deel van blijft bestaan. Omdat ze het gehele lichaam en dus ook de beweegredenen van alles, wat ze zelf is en doet gaat begrijpen. En volgens onze Orde is dat dus wel de hoogste trap, die je bereiken kunt. Er kunnen trappen daarná zijn, natuurlijk. Ik ben ook de laatste om Prof. Tenhaeff na te trappen, omdat hij probeert verder te gaan.

Maar ik vindt het altijd zo'n enorme verwaandheid van de mens. De mens is niet eens in staat om zichzelf te begrijpen. Maar hij wil wél beweren, dat hij weet, wat God is én wat de mens voor God betekent, terwijl hij nog niet eens weet, wat God voor hém betekent. Ik vind het een beetje dubieus. En filosofie is erg speculatief, maar heeft het iets te maken met onze werkelijkheid? Ik dacht van niet. Ik geloof, dat je niet verder moet gaan dan dat en dat je moet zeggen: ja, wat God is, wéét ik niet.

God kan een krachtveld zijn. Misschien is God een amoëbe, die drijft in de oceaan van een grotere wereld. Ik wéét het niet. Misschien is God het bewustzijn. Ik wéét het niet. Voor mij openbaart hij zich als het bewustzijn, als een reeks van wetmatigheden, die gelijktijdig de begrenzing zijn van het totaal voor mij kenbare. Dát weet ik, dat is van mij uit gezien. Maar zodra ik ga bepalen, wat ik ben voor God, dan wil ik het van God uit zien.

Ik heb ook een enorme hekel aan mensen, die zeggen: God wil, dat U dit of dat doet. Dat vind ik zo beroerd. En bovendien, ik kan het niet begrijpen, dat God dan altijd die dingen wil, die zij willen en die ik niét wil. Begrijpt U, wat ik bedoel? Dus ik geloof, dat je daar niet te ver mee moogt gaan. Het is misschien filosofisch wel aardig om te stellen, maar het is niet erg reëel.

x Toch is Prof. Tenhaeff een wereldvermaard parapsycholoog, die zijn sporen wel verdiend heeft.

- Ja, maar ik geloof, dat de parapsychologie zich bepaald heeft tot het onderzoek van fenomenen en niet tot de definitie van God.

x Ja, maar als zo iemand dat zegt....

- Dat is een fout, die vaak wordt gemaakt. Kijk eens, er is iemand, die is b.v. docent of professor aan een universiteit in de tandheelkunde. Nu zegt hij wat over politiek en dan zegt men: ja, hij is professor, hij moet het weten. Dat is toch onzin? Een dokter of een architect kan niets zeggen misschien over psychische zaken of geloofszaken en een theoloog kan niets zeggen omtrent de wereld, want die houdt zich bezig met alle dingen, die van God zijn. En bovendien, hoe wil hij het weten? Hij stelt het eenvoudig. Wat dat betreft wil ik U herinneren aan een uitspraak van onze vriend Henri, die zei: Kijk, theoloog dat is Theoloog en hij liegt nog steeds. (hilariteit).

x Het ligt dus aan het verschil tussen wat iemand is, beroepsmatig, heb ik gezien en wat hij beweert, denkt te kunnen beweren.

- Ja, wat iemand denkt te kunnen beweren is over het algemeen datgene, wat in hem leeft, hetzij als geloof, als begeerte of als angst en waarbij hij dan meent dat als zekerheid te kunnen stellen op grond van een gezag, dat gebaseerd is op een kennis op een totaal ander punt.

x Zal de mens in deze scheppingscyclus ooit - en hoe - evolueren tot wat wel genoemd wordt de "Godmens" en wat zal dit inhouden?

- Nu, ik dacht, dat ik dat al beantwoord had. We zullen het misschien anders moeten zeggen. De mens van heden beschikt over zoveel dingen, die voor ouderen ondenkbaar waren, dat, wanneer de mens van heden met zijn mogelijkheden en zijn kennis terug zou kunnen gaan, al is het maar dertig eeuwen, hij voor de anderen een godmens zou zijn. Er is dus een verandering en de verandering bestaat uit de kennis. Maar hij moet ook bestaan uit het vermogen, om die kennis te regeren. Zolang de mens meester is van zijn kennis en zijn bereikingen, is hij, volgens mij, wat U dan godmens noemt. En zodra hij er slaaf van wordt, dan zouden wij hem een demon of een bezetene moeten noemen. En dat zullen ^{we} op elke fase van de menselijke ontwikkeling zien, ~~dat~~ is niet iets, wat ééns ontstaat, dat is iets, wat nú bestaat. De godmens van vandaag is de mens, die het geheel van de moderne wereld met het geheel van zijn kennis, van zijn techniek kan nemen zónder er zich door te laten beheersen, maar integendeel zichzelf blijvende, al datgene, wat hij kent en alle mogelijkheden, waarover hij beschikt, gebruikt, om dit menszijn intenser te maken. Dat is voor mij een godmens. Maar misschien heeft U een andere mening.

x Is het verschil tussen mens en dier niet daarin gelegen, dat een dier een stoffelijk lichaam en een ziel heeft, terwijl een mens bovendien een geest bezit? Voorts, dat de mens uniek is, terwijl een dier een groepswezen is met een groepsgeest als leidend wezen?

- Dat is mooi geformuleerd, maar U moet mij niet kwalijk nemen, dat ik bedenkingen maak, hoor. U mag denken, zoals U wilt, maar mijn visie, zover als ik het weet: Het verschil tussen mens en dier is gelegen in de wijze, waarop de beschouwer optreedt. Op het ogenblik, dat een wezen de wereld niet alleen vanuit zich bekijkt, maar ook zichzelf als het ware ~~vanuit zichzelf~~ probeert vanuit die wereld als deel daarvan te erkennen, hebben we te maken met een mens. Het dier heeft ook een geest, niet alleen een ziel. Zelfs van de planten kunnen we zeggen, dat ze een geest hebben, al is die maar heel beperkt. Overigens heel mooi, als je ze ooit ziet als helderziende. Dat zijn net kleine, ja, hoe moet je dat zeggen, zo'n spoeltje, zoals je vroeger had bij een spinnewiel, maar dan omweven met alle mogelijke verschillende lichtende kleurige draadjes. Dat wervelt dan, dat is een reuze leuk gezicht. Maar goed, ik wil maar zeggen, die geest is er dus. (Gelach) Ja, neem me niet kwalijk, hoor, het is waar.

En wanneer U nu zegt, het dier is stoffelijk, wat is de mens dan? Het enige is misschien, dat de mens vaak de illusie neemt in plaats van het feit. Je kunt tegen een dier duizend keer vertellen, dat dit konijn het meest malse is; maar als hij het andere kan pakken, pakt hij het andere en dan blijft hij niet wachten, tot hij met veel moeite dat ene konijn heeft. Maar als je een mens vertelt, dat dit witter wast dan dat, dan moet je eens kijken, dan lopen ze zich te barsten. Dus er is wel een verschil, de mens leeft geloof ik wel meer in een illusiewereld. Maar dat komt waarschijnlijk, omdat hij niet beseft, dat hij zichzelf en zijn eigen beeld te veel aan die wereld geeft in zijn poging, om zichzelf te zien vanuit die wereld. Hij zegt dus niet: ik ga witter wassen; als die was schoon is, is het eigenlijk genoeg, hè? Maar als de burens nou zien, dat het zo wit is! Begrijpt U? Daar ligt het veel meer aan.

En dan, wat was er nog meer? O ja, groepsgeest. Nu, die heeft de mens ook. Alleen heet het dan geen groepsgeest meer, maar dan hoor je de mensen spreken over natie, en dat soort dingen. Dat is een beroerd ding, weet U? Ik zie altijd zo weinig verschil tussen natie en nazi. Moet U maar eens over nadenken. Het is altijd een chauvinisme, dat onredelijk is en door zijn werkelijkheidsvervreemding en eigen meerwaardigheidsbesef werkt, dat dan voert tot de desillusie, wanneer men zijn eigen vermeende krachten op de proef stelt.

Zou je kunnen zeggen, dat het bovenbewustzijn overheerst, zo'n beetje?

Ja, inderdaad. Het gemeenschappelijk bovenbewustzijn is nog iets anders dan de wereldgeest, die is nog iets meer, hè. Maar het gemeenschappelijk bovenbewustzijn van de mens omvat ook voor een deel ook het bewustzijn van de dieren en dat vergeet de mens weleens. Omdat het namelijk de som is van de totaal uitgestraalde gedachten welke enige tijd in stand blijft gehouden, waarbij de meerderheidsfactoren bijzonder sterk worden beleefd door iedereen, zodat een beïnvloeding bestaat van alle individuen door de sterkst aanwezige gedachte in het totaal van denken, dat op dit moment bestaat, zodat de continuëring van die sterkste factoren gedurende enige tijd zeker is.

Over hoeveel tijd kan zich dat ongeveer uitstrekken?

Ja, laten we het zo zeggen: het moderne christendom heeft zich nu al meer dan duizend jaar gehandhaafd. Dat is een factor, die in het denken van de wereld heel wat meer belang heeft, dan U zich misschien realiseert. Want dit denken heeft dus een enorme invloed gehad kennelijk ook op de Hindoe-wereld, heeft inwerking op het Boeddhisme, is medebepalend geweest voor ontwikkelingen in de chinese filosofie, is medebepalend geweest voor het denken van de Islam. Ik noem er maar een paar. Maar dan moeten we ook niet vergeten, dat dit modern christelijk denken niets te maken heeft met Christus. Het is namelijk een machtsdenken, ontleend aan een Verlosser. En een verlosser brengt geen macht, maar een weg, die je zelf moet gaan. En dat vergeet men ook wel eens.

Ja, maar nu dat bovenbewustzijn. Laten we zeggen, dat op een gegeven moment een 150-jarige eik, die een persoonlijk, hoewel dat moeilijk is, bewustzijn heeft, weer opgaat in een groepsgeest, wil dat dan ook zeggen, dat die ervaringen als zodanig verdeeld worden over die groepsgeest. Er is in die 150 jaar toch iets persoonlijks gevormd?

Nu, voor een boom is dat betrekkelijk weinig, omdat de relaties van een plant en zelfs van een boom eigenlijk niet gebaseerd zijn op waarneming, maar op een aanvaardbaar-of-onaanvaardbaar-relatie. Dit is goed en dat is niet goed. Aanwezigheid van licht, aanwezigheid van groei, afwezigheid van groei, droogte, warmte, noemt U maar op, hè. Al die dingen worden dus door de plant ervaren. Maar dat is dus een emotioneel bestel en ik geloof dus, dat dat in het geheel dus niet zo erg belangrijk is. Er is geen ervaringsgroei, zoals je dat bij zelfs een dier kunt zien. Een plant heeft dus een belévingsmogelijkheid, die zich uitbreidt.

Maar ik dacht, dat er toch ook proeven met planten genomen waren, waarbij duidelijk een pijn-zin geconstateerd was.

Ja goed. Maar pijn, dat is dus onbehagen, dat is: niet-goed. Tegenover goed, dat is dan niet: geen-pijn, maar iets, waardoor je aangenaam geprikkeld wordt. Pijn is een onaangename prikkel tegenover de aangename prikkel. Dus dat is een ja/nee systeem. Laat ik het zo zeggen: een plant denkt altijd in een tweetallig systeem, waarbij het aantal schijven, dat bereikt kan worden betrekkelijk klein is. Een dier denkt over het algemeen in een decimaalsysteem, dat is een tientallig systeem - het is een twaalfvallig systeem eigenlijk, maar dat geeft nu niet zoveel. waarbij dus een groot aantal onderlinge relaties ontstaan en waardoor dus een som kan ontstaan, die niet alleen bevestiging of ontkenning is.

En de mens combineert de totale opname-mogelijkheid van dit tientallig of twaalfvallig systeem dus mét de ja/nee werking van het tweetallig systeem, zodat hij in zijn totale referentiewaarde een grotere mogelijkheid krijgt tot het vormen van conclusieketens. En die conclusieketens, die hij maken kan, die zorgen dus voor de grote diversiteit van inhoud, die hij ook geestelijk behoudt, nadat hij het stoffelijke achterlaat.

x Is de mens dan het enige wezen, dat ervaringsmogelijkheid heeft om uit te breiden, zonder dat hij daarvoor tot handelen komt, zoals bij een dier?

- Ik geloof, dat de mens zijn bewustzijn niet uit kan breiden zonder bewust handelen. Omdat de mens, zodra hij alleen in zijn bewustzijn werkt, leeft in een waanwereld. En eerst, wanneer hij de conclusie uit deze wereld toetst aan de hem omringende werkelijkheid, heeft hij daarmee het menselijk effect van wérkelijke ervaring bereikt. Dat is misschien een teleurstelling voor al die mensen, die mediteren, maar - ja, ik mag het niet al te lang maken, natuurlijk - maar één aardige anecdote wil ik U even vertellen; het is uit de Hemelpoortverhalen. Er kwam een vrouwtje, dat nogal licht geleefd had, bij de hemelpoort aan. En toevallig gelijk met haar een meisje, dat op 15-jarige leeftijd in het klooster was gegaan, als postulante natuurlijk, en haar hele leven niets anders had gedaan dan gebeden. Toen bleek, dat het nonnetje, precies zoals dat andere vrouwtje, nog even in de warme wachtkamer moest, voordat er uiteindelijk besloten werd, dat ze de hemel in konden. En dat nonnetje was werkelijk woedend. Ze zei tegen Petrus: Hoe kan dat nou? Ik heb mijn hele leven gebeden voor iedereen en voor alles. Ja, zei Petrus, dat weet ik ook wel, maar wat heb je gedaán? Even doordenken. Je kunt het goede willen doen, maar als je het nooit doet, dan blijft het een droom.

Dat is net als met het kwade. Je kunt het kwade willen doen, maar als je het niet waarmaakt, dan blijft het ook een droom. Het kan je obsederen, maar het zal je nooit tot een reële ervaring brengen, waarbij je een concreet oordeel, dus een concrete houding kunt innemen. Dan is het mentale deel niet voldoende emotioneel bevestigd, om als geestelijke waarde uitdrukbaar te zijn.

x Dus dan kun je op een gegeven moment in één leven als het ware opsparen, om die bij een bewuste incarnatie na verloop van tijd je weer te herinneren en alsdan, als de omstandigheden daarvoor beter zijn, alsnog te verwezenlijken.

- Ha, ha, U wou dus Uw goede gedachten op een lijstje zetten en daar later een goed leven van gaan leiden. (grote hilariteit). Nee, zo eenvoudig is het niet. Al datgene, wat voor U geestelijk belangrijk is, wat U van die kennis werkelijk behoudt, is alleen datgene, waar je dus ook daadwerkelijk en emotioneel mee verbonden bent geweest. Het is dus noodzakelijk, dat U geprobeerd hebt om het uit te drukken in de menselijke wereld, het is noodzakelijk, dat u het beléefd hebt, dat het betekenis heeft gehad voor U en dán kunt U de kennis, die er mee samenhangt ook overbrengen. Maar als een van die factoren ontbreekt, gaat het niet. Dus alles, wat U dan denkt, dat U op de bank hebt gezet, is weg. Nou ja, eigenlijk lijkt het er wel een beetje op: U zet het op de bank, maar de devaluatie is zo enorm, dat tegen de tijd, dat U weer geboren wordt, hebt U er niets meer aan. Zoiets, hè? Zullen we weer met de vragen doorgaan?

x Dat nonnetje, wat U dus net bedoelde, was niet genoeg emotioneel verbonden met wat ze eigenlijk van binnen voelde?

- Ja, 't is mooi gezegd, maar het is niet juist. Kijk, wanneer je iets in jezelf voelt, dan is dat een beeld van de werkelijkheid, dat is een innerlijke werkelijkheid, dat zult U met mij eens zijn. Die innerlijke werkelijkheid is niet bevestigd en is niet ontkend. Dat is dus een illusiebeeld, het is een droombeeld. Dat droombeeld kan wel meegaan, maar dat heeft geen weerstand, het heeft geen gestalte, het heeft geen vorm en als zodanig verwaast het dus. Het wordt gewoon vervangen door het geestelijk beleven, maar het krijgt geen vormen, we kunnen het niet inpassen in het geestelijk beleven. Het is óf het een óf het ander. Maar op het ogenblik dus, dat het vast is gelegd als een ervaring, die niet alleen innerlijk is, maar die ten aanzien van die wereld bestaat - en dan geef ik graag toe, dat als zodanig een daad ook kan zijn, het bewust uitzenden van een gedachte die inderdaad ontvangen wordt, waar je dus reactie op krijgt. Dus dergelijke dingen kunnen ook een rol spelen. Maar dan pas, wanneer die wërkaatsing er is, dan heeft het zin. Je zoudt het misschien zo kunnen zeggen: de denkende mens zit in het midden van een bol en zend signalen uit. Alleen die signalen, die door de bol weerkaatst worden en tot hem terugkeren, zijn zijn eigendom. Al het andere verdwijnt in de ruimte.

x Kunt U iets zeggen over de inwerking van de in de Bijbel genoemde machten (de zgn. hiërarchieën voor zover de evolutie betreft van mens en dier op onze aarde? Is hier misschien sprake van de "Geesten van de Vorm", waarover Steiner spreekt?

- Nu, dat is natuurlijk niet helemaal juist. Kijk eens, wanneer we het hebben over de hiërarchieën en dergelijke, dan hebben we het over een poging, om het hemelrijk in te delen. En hoe deelt een mens zijn hemelwereld in? In overeenstemming met zijn eigen voorstelling. Dus, als je het goed bekijkt, is eigenlijk de hemelvoorstelling, die we in de Bijbel aantreffen, een replica van de hofhouding van de oude koningen. En daarom kunnen we niet zeggen: dat betekent dit, of dat is dát. We kunnen zelfs niet eens zeggen: het is volkomen reëel. We kunnen wél zeggen: er zijn geesten van vorm, er zijn geesten van lering, er zijn krachten van wijsheid, er zijn krachten van licht. Al die krachten tezamen zouden we aan kunnen spreken als tronen, heerschappijen, als hiërarchieën, maar in alle gevallen moeten we ook wel beseffen, dat dit ónze benaming is voor een macht, waarvan we niets erkennen en dat we die dan proberen te stellen binnen een systeem, dat wij hebben uitgedacht, omdat we de verwevenheid van de kosmische werkelijkheid menselijk niet kunnen verwerken.

Neem de oude Chinezen dan. Die hadden het ook over de Hemelsche Keizer. En als je heel gelukkig was, dan mocht je wandelen in de hoven van de Hemelse Keizer. Dat was een reuze mazzel, als je dat gedaan kreeg. Want de gene, die op aarde als man wandelde in de hoven van de Hemelse Keizer, die waren geen man meer, daar werd wat aan gedaan, dat waren eneuchen. En de dames, die daar leefden die wandelden in de hoven van de Hemelse Keizer, nu ja, die waren de vrouw van de Hemelse Keizer, maar dat betekende heel vaak, dat ze hun zogenaamde echtgenoot één keer te zien kregen en voor de rest mochten ze gedag wuiven met d'r handje. Begrijpt U? Zó was dat leven van de Chinezen, zó zagen zij hun ~~Konink~~ hemel.

De Joden grijpen terug eigenlijk op de primitieve vorstenstructuur zelfs van Ur, Uruk, waarbij dan Mozes, want dat is een belangrijk man in dat geheel, ook nog het zijne weer probeert te injecteren door zijn egyptische ervaring - hij is prins van Egypte geweest, nietwaar - daar een beetje in door te laten komen. En dat kun je er úitlezen allemaal. En dan komt later, wanneer die hele ordening er is geweest, van de tempel, dus eigenlijk na Salomo, dan komen er ook weer mensen, die proberen die hemel in te delen, zoals hun eigen volk is ingedeeld: in stammen en in belangrijkheden binnen de stam, met bepaalde functies, die daar weer boven staan, enz. enz. De mens scheidt zich een hemel, die overeenstemt met het beeld van zijn wereld. En hij scheidt zich een God, die overeenstemt met zijn beeld van een mens, ontdaan van zijn beperkingen. Dat is het. Volgende.

x Geen schriftelijke vragen meer.

x Mag ik nog even terugkomen op wat U zo juist gesteld heeft, of niet?

- Probeer het.

x U zegt: op een gegeven moment kun je met een theorie geconfronteerd worden, uiteraard abstract, hetzij symboliek of niet, die je emotioneel aangrijpt, die je ontroert. Heeft dat dan geen enkele bewustwordingswaarde, omdat het niet in handeling is omgezet of omzetbaar is?

- Wat niet is omgezet zal altijd omzetbaar zijn. Wanneer U ontroerd wordt door een bepaalde theorie, dan betekent dit een verandering in Uw eigen denken. En zodra die verandering van Uw eigen denken zich reflecteert in Uw eigen daadrelatie met Uw wereld, heeft U dus die theorie in feite uitgedrukt, zover ze voor U belangrijk was.

x Maar de emotie op zich heeft niets te betekenen op dat moment.

- De emotie op zich heeft niets te betekenen. Laten we één ding niet vergeten, hè. Er was een man, die de gaskraan bediende in Bergen-Belsen. En die man stond met tranen in zijn ogen, omdat hij een hondje van een collega op de poot had getrapt. Dat vond hij zó erg. Dat was een emotie. Zegt dat verder iets? Emoties zijn vaak betrekkelijk goedkoop, tenzij ze gevolgd worden door de consequentie van een algemene wereldbenadering op grond daarvan.

x 't Is een middel.

- Het is een middel, maar het is niet een essentie in zichzelf. Het is wél een essentieel deel van het geheel.

x Er is daarnet iets gezegd over Rudolf Steiner. Toen moest ik ook denken aan Blavatski en andere kopstukken uit de esoterie, die op een gegeven ogenblik spreken over een involutie. En over Atlantis en het land Mu, kunt U daar iets van zeggen?

Ja, dat is altijd een vraag, die je moet stellen: bestaat er een evolutie en bestaat er een involutie. Ik geloof, dat je meer zoudt moeten spreken over voortdurende revolutie. Dat klinkt dan erg Mao-istisch misschien en niet erg Blavatski-achtig, maar: er is een voortdurende verandering, op zijn duits: die genaue Umwertung aller Werten und aller Zeiten. Dqt heeft Schiller een keer gezegd. Ik geloof niet, dat hij het opgeschreven heeft, maar hij heeft het wél gezegd. Deze revolutiegedachte houdt in eigenlijk, dat we gelijktijdig in onszelf keren én naar buiten keren. Je kunt wel zeggen: de eenheid tussen innerlijk en buitenwereld wordt steeds meer verstoord, er ontstaat een veel grotere tegenstelling, maar dóór de tegenstelling is er een veel groter ervaringsmogelijkheid. Door die grotere ervaringsmogelijkheid is er een veel toenemend bewustzijn. Een toenemend bewustzijn betekent een verhoging van het totaal aantal mogelijkheden in de persoonlijkheid. Wil je dat nu evolutie of wil je dat involutie noemen? Maakt het erg veel uit?

Wat betreft Mu en Atlantis, het waren toppen van ontwikkeling. Inderdaad. Maar, bijvoorbeeld, als je Mu wilt nemen in zijn werkelijke essentie, dan was dat een beschaving, die haar top bereikte op basis van bewust samengaan met ander leven. Het was dus een symbiotische maatschappij. Atlantis ontwikkelde zich daaruit en werd langzaam maar zeker een heersende maatschappij, die uitging van geestelijke elementen, die dus idealen in de plaats zetten van de directe relatie met de omgeving en als zodanig een magische maatschappij werd.

En waarom leidde zij niet direct tot evolutie of voor de evolutie?

Ja, je kunt zeggen vóór de evolutie of het begin van de evolutie, ik geloof niet, dat het reëel is. Kijk eens, wanneer we uitgaan van die evolutie en we doen dat in overeenstemming met Blavatski en vele anderen, dan gaat het hier om de uiterlijke top. Maar wat is de werkelijkheid? Het is altijd een golfbeweging. En die golfbeweging gaat altijd door. Zijn we aan de top, dan hebben we een uiterlijke wereld. Dan is het de concretisering als het ware in maatschappelijke vorm en bereiking van die maatschappij. En dan gaan we weer naar beneden. Dan vervalt die maatschappij maar gelijktijdig ontstaat het idee. Dit is de feitenwereld en dat is de geloofswereld. En wanneer de geloofswereld wordt omgezet in de feitenwereld, dan ontstaat op den duur toch een beschaving. Maar dat kun je dus nooit gebruiken, om de mênshheid te meten, want dat is een zich herhalend verschijnsel.

Mag ik nog iets vragen? Wanneer incarneert de mens? Dit in verband met de al of niet toelaatbaarheid van abortus, en reageerbuisbabies?

Nu, de mens incarneert op het ogenblik, dat hij a) geen mogelijkheid heeft tot verdere geestelijke contacten of uitbreidingen, zodat hij als het ware door een soort "spleen" de behoefte krijgt aan een andere ~~XXXXXX~~belevingsvorm. In de tweede plaats incarneert hij, wanneer hij een daarvoor voor hem harmonische mogelijkheid vindt. En ten laatste zal hij bij die incarnatie dus bepaald worden door de bewustheid, waarmee hij datgene kiest, wat voor uitbreiding van zijn eigen besef en mogelijkheden noodzakelijk is. Naarmate dit minder bewust geschiedt, is de kans groter, dat je terecht komt in een lichaam, waarin je eigenlijk niet al te veel presteert, dat niet met je eigen persoonlijkheid volledig strookt. En daar zou een reageerbuisbaby onder kunnen vallen, eventueel.

Maar ja, het lijkt me een treurig gezicht, zo'n reageerbuisbaby, hè. Stel je voor, daar loopt die man, hij ziet een melkfles in puin vallen en hij roept: Moeder!

En in het geval van abortus?

In verband met abortus kan ik alleen dit zeggen: Aangezien het kind, gedurende zijn vormingsperiode de verantwoordelijkheid is van de ouders en die verantwoordelijkheid door hen aanvaard moet worden, moeten wij de abortus niet volledig ter zijde stellen. We moeten rekening houden met de ontwikkeling van het zich vormende leven. En daarbij blijkt, dat een werkelijke integratie tussen geest en vormend lichaam meestal in de vijfde tot zevende maand plaats vindt, terwijl een behoorlijk contact en hechting daaraan reeds plaatsvindt meestal in de vierde maand. Dat wil zeggen, dat van bezielde leven o.i. niet gesproken kan worden in de eerste drie, misschien wel eerste vier maanden van dat bestaan. Zolang de abortus zich beperkt tot het afdrijven van leven, dat dus nog niet een concrete binding met de geest heeft aangegaan, ^{volledig}moeten we dit, gezien de ouders en de wereld, aanvaardbaar achten. Verder geloof ik, dat aborteren alleen dán aanvaardbaar is, wanneer de moeder ten onder zou gaan aan het op aarde brengen van het kind. En wel, omdat de kind-moederverhouding vooral in de eerste tijd van het leven zó belangrijk is, dat door het wegvallen van de moeder de geest én het kind dus toch al grote

nadielen zouden ondergaan, terwijl de moeder ook niet meer in staat is om een volgende incarnatiemogelijkheid te scheppen, wat er in het andere geval nog wel zou bestaan. Het aantal incarnatiemogelijkheden is zo groot, dat het gemiddeld aantal van de incarnerende geesten vaak te boven dreigt te gaan, zodat aanvulling van wezens van lagere ontwikkeling in de mensheid reeds plaats vindt. Ik geloof, dat het daarom niet noodzakelijk is, de uitbreiding van de mensheid ongelimiteerd te bevorderen en voor te staan.

Goed. Mag ik dan nu zo langzamernand gaan sluiten? Zullen we het doen met een improvisatie? Geef U maar drie woorden, dan maak ik er wat van.

Relatie, liefde, dolfijn.

Ja, een relatie, die gebaseerd is op liefde, is vaak dol fijn. (grote hilariteit). Maar let op:

Water, lachende lichamen
Die spelend voortgaan
Zoekend naar prooi, en toch gelukkig
Dolfijnen, die spelen.
Genegenheid, aanvaarding van het leven
Liefde misschien, een relatie, die alles omvat
Een vreugde; of ook een nieuwsgierigheid
Waarmee men het leven aanvaardt
En doorziet, misschien ook,
Ook al verstaat men je niet.
Leven in liefde
Beminnen in vreugde al wat is
Ook jezelf
Het zoeken van een vrede,
Die op alles 'ja' zegt
Doorbreken van een waan.
Want wat is het leven waard
Met al zijn idealen
Dat is een doorgestoken kaart
Als je alles moet vertalen, wat de mens zegt
Dat je moet doen en dat je moet zijn
Wat fatsoen is en wat niet fatsoen zal zijn
Dan wordt je zo klein verdeeld, menselijk gehakt
Gevoelens doorgedraaid
Gedachten vol onevenwichtigheid
En een leven, dat een strijd is
Tegen het vermijdelijke en het onvermijdelijke samen.
Nee, ga door het leven
Als een dolfijn door de oceaan
Speel en dartel en wees vrolijk en nieuwsgierig
En sla je prooi, omdat het niet anders kan
En je je voeden moet
Heb lief het leven en jezelf en heel de wereld
En zeg: 't is goed te zijn, zoals ik ben
Aanvaardt jezelf, aanvaardt het leven
En geef jezelf aan het bestaan
Bouw een relatie, die een eenheid aantoont
Tussen jou en al wat is
Verdrijf de waan, dat je alleen bent of alleen moet zijn
Verdrijf de waan, dat heel de wereld jou belangrijk vindt
En je ook daarom haat.
Besef alleen: ik leef temidden van het leven
Ik heb het leven lief
Daarom besta ik zonder haat
Aanvaardend heel het zijn

'n paar woorden. Het is niet zo belangrijk. Als je improviseert, zeg je onwillekeurig de waarheid. Moet U maar eens opletten, kunt U ook. Voeg je gedachten maar eens samen, neem eens een paar woorden en laat ze gaan en je zult ontdekken, dat je, diep in jezelf, veel beter weet, wat je moet zijn en wat je moet doen, dan je, bewust, jezelf ooit zult toegeven. Ik hoop, dat U dan toch iets ervan zult beseffen en dat U daarna misschien toch een paar denkbeelden hebt opgedaan, die voor U belangrijk zijn.
Wat mij betreft, bedankt voor Uw aandacht. Goeden avond.